

ο μὴ ἔχων τάξιν Πόντ. (Οἰν.): "Αιτσαλος κι ἄπραχτος. ⑤) Κακόσχημος, ἐπὶ σώματος Θράκη. (Αἰν.): Τί κονομί ἄπραχτον!" ⑥) Ἀνεπιτήδευτος, δέξις, ἐπὶ φωνῆς Θράκη. (Αἰν.)

4) Ὁ ἀποφεύγων τὴν μετὰ τῶν ἄλλων συναναστροφὴν Θράκη. (Καὶ αμίτσ.) Νίσυρος. Σύμ. : Κακόμοιρε, ἄπραγος ποῦ εἰσαι! Νίσυρος. Ἡ δεῖνα εἶναι ἄπραχτη Καλαμίτση. Συνών. ἀγειτόνευτος, ἀγειτονίαστος, ἀκοινώνητος 1, ἀκοιτος 3, ἀσμιχτος, ἀσυνανάστρεψτος, μονόχνοτος.

ἀπρεπα ἐπίρρο. πολλαχ. καὶ Πόντ. ("Οφ. Χαλδ. κ.ἄ.) ἄπροιπα πολλαχ. βιρ. ίδιωμ.

Τὸ μεσν. ἐπίρρο. ἄπρεπα. Πρβ. Μαχαιρ. 1, 42 (εκδ. RDawkins) «ἔξωδιάζαν τὸ δικόν τους ἄπρεπα».

'Αναρμόστως, ἀπρεπῶς, ἀτόπως ἔνθ' ἀν. : Ποὺν ἄπρεπα μίλησε. Νὰ μὴ φέρονται ἄπρεπα 'ς τοὺς μεγαλύτερούς σου πολλαχ. "Απρεπα ἐφέρετεν Χαλδ.

***ἀπρέπαστος** ἐπίθ. ἀπρέπαστες Σκῦρος. ἀπρέπαστες Σκῦρος.

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πρεπαστὸς < *πρεπάζω < πρέπω. Ὁ τύπ. ἀπρέπαστες ἔχει τὸ ρ τῆς συλλαβῆς πρα κατ' ἐπίδρασιν τοῦ προηγουμένου συμπλέγματος πρ.

"Ο μὴ ἔχων τὴν πρέπουσαν ἀνατροφὴν, ἀνάγωγος : "Ἐγτα ἀπρέπαστες ἀνθρωπος ἔναι! || Φρ. Κακόχοράχης, ἀπρέπαστο! (κακὸν χρόνον νά 'χις, ἀνάγωγε! Αρά).

ἀπρέπεια ἡ, λόγ. σύνηθ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. ἀπρέπεια.

'Ασχημοσύνη, ἀκοσμία: Αὐτὸν ποῦ κάρει εἶναι ἄπρέπεια. Συνών. ἀπρεπιά, ἀπρεπωσύνη.

ἀπρεπιά ἡ, ἔνιαχ. ἀπρεπία Πόντ. (Κερασ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) ἀπρεπίγα Πόντ. (Κερασ.) ἀπονορμὰ Μακεδ. (Καταφύγ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀπρεπος.

'Απρέπεια, δὲ ίδ., ἔνθ' ἀν. : "Η ἀπρεπιά του δὲν ἔχει δρα. Τέτοιες ἀπρεπὲς νὰ μὴν κάνης ἄλλη φορὰ ἔνιαχ. "Απρεπίας μὴ ποίς (ποίς=ποιής=ποιῆσις) Κερασ. 'Εκεῖ 'ς σὸν τόπον πολλὰ ἀπρεπίας ἐποίκεν Χαλδ. "Απρεπίαν ἔχομ' ἀτο νὰ μὴ φιλοῦν τὰ κορίτζα τῇ μισαφιών τὰ δέρα (θεωροῦμεν ἀπρεπὲς τὸ νὰ μὴ φιλοῦν τὰ κορίτσια τὰς χειρας τῶν ξένων) αὐτόθ.

ἀπρεπος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. "Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) ἀπρεπο Τσακων. ἀπρεπους σύνηθ. βιρ. ίδιωμ. ἀμπρεπος Ρόδ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀπρεπος. Τύπ. ἀνέπρεπος ἐν ἐγγράφῳ τοῦ 1779.

1) Ἀπρεπής, ἀνάρμοστος σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Οἰν. "Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) Τσακων. : Λόγια - φερσίματα ἀπρεπα. "Απρεπο κάθισμα. "Απρεπη συμπεριφορά. Αὐτὸν ποῦ 'καμες εἶναι ἀπρεπο πρᾶμα. "Απρεπο εἶναι ν' ἀντιλέγεις 'ς τὸ μεγαλύτερο σου σύνηθ. "Απρεπο φοῦχο Σύμ. Τοῦτο ποῦ 'καμε ἔτανε ἀπρεπο Σκῦρος. "Απρεπα δουλείας εὐτάς (κάμνεις) "Οφ. "Απρεπα λόγια εἴτες Κερασ. 'Ατὸν 'ς ἐσέν' ἀπρεπον ἔν' (τοῦτο εἶναι ἀνάρμοστον εἰς σὲ) Οἰν. || Παροιμ.

Τὰ ἀπρεπα πρεπούμενα κι ὁ γάμδαρος μὲ σέλλα (ἐπὶ τοῦ ζητοῦντος νὰ συνδυάσῃ πράγματα ἀνάρμοστα) Πελοπν. (Φεν.) κ.ἄ.

"Ασχημέ μου κι ἄπρεπέ μου, | τί νὰ πρωτοφάμε βράδυ! (ἐπὶ ἀσχήμου καὶ ἀνάρμοστου συζύγου, ἄλλ' εύποροῦντος) Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.)

Τὰ ἀπριπα εἰν' ἀπριπα κι ὡς πρέπουν ἀν τὰ βάλης (ὅσον καὶ ἀν ζητῆς νὰ συμβιβάσῃς τὰ ἀνάρμοστα, μένουν

πάντοτε ἀνάρμοστα) Σάμη. Συνών. *ἀνάρκοος 3. 2) Δυσειδής, ἀσχημος Κεφαλλ. (Λειξούρ.) — Λεξ. Δημητρ. : Παροιμι.

Δὲν πρέπει τ' ἀπρεπον στολὴ καὶ τοῦ γαμδάρου σέλλα, μὰ οὔτε καὶ τοῦ γέροντα νὰ παιᾶν μὲ κωπέλλα Λειξούρ. Διὰ τὴν σημ. πβ. Διοσκορ. περὶ ὄλης Ιατρικ. (εκδ. Kühn σ. 769) 5, 102 «δοκεῖ δὲ ἡ πεπλυμένη [Ιιθάργυρος] ἀρμόζειν εἰς τὰ διφθαλικὰ καὶ οὐλάς ἀπρεπεῖς».

ἀπρεπωσύνη ἡ, Πόντ. ἀπρεπωσύνη Πόντ. (Χαλδ.) 'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀπρεπος. 'Η λ. καὶ παρὰ Σομ.

'Απρέπεια, δὲ ίδ., ἔνθ' ἀν. : 'Ατὸν ντ' ἐποίκεν ἀπρεπωσύνη ἔν' Χαλδ.

ἀπρηστος ἐπίθ. Κύπρος. ἀπρηστος Μακεδ. ἀπρηστος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.)

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. πρηστὸς < πρήσκω.

'Ο μὴ πρησμένος ἔνθ' ἀν. : Τὸ δέραιν μους ἔν' ἀπρηστον, ἀμ-μὰ πονῶ το Κύπρο. "Απρεστον ἔν' τ' ἐμὸν ἡ κοιλία Τραπ. Χαλδ.

ἄπρι τό, Καππ. (Φαρασ.)

'Αγνώστου ἐτύμου.

1) 'Αγκίστριον ἀλιευτικόν. 2) Μικρὸν δίκτυον.

Άπριλήσγος ἐπίθ. ἀμάρτ. Ούδ. 'Απριλέδιν Πόντ. (Κερασ.) 'Απριλέδ' Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)

'Εκ τοῦ ὄν. 'Απρίλις καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ήσιος.

'Ο γεννηθεὶς ἡ γινόμενος κατὰ μῆνα 'Απριλίου ἔνθ' ἀν. : 'Απριλέδιν μουσικάριν Κερασ. 'Απριλέδ' κορίτ' (έριφιον) Χαλδ. 'Απριλέδ' μανούδάκ' αὐτόθ.

Άπριλιάτικος ἐπίθ. κοιν. 'Απριλάτ'κους βόρ. ίδιωμ.

'Απριλιάτσιχο Τσακων.

'Εκ τοῦ ὄν. 'Απρίλις καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιάτικος.

1) 'Ο ἀνήκων εἰς τὸν μῆνα 'Απριλίου κοιν. καὶ Τσακων. : 'Απριλιάτικη μέρα - νύχτα. 'Απριλιάτικο ἀρνί - τριαντάφυλλο κττ. κοιν. 'Απριλιάτικον ἀρνί ἀγόρασα Στερελλ. (Αίτωλ.) 'Απριλιάτσιχα τραντάφυντα Τσακων. 2) 'Υπὸ τὸν τύπ. 'Απριλιάτικη τριαντάφυλλεά, φοδῆ ἡ Δαμασκηνή (rosa Damascena) ἀνθοῦσα συνήθως κατὰ μῆνα 'Απριλίου κοιν.

Άπριλίς δ, κοιν. καὶ Πόντ. (Οἰν. "Οφ. κ.ἄ.) 'Απρίλ-λις Κάρπ. Κύπρος Χίος ("Ελυμπ. Καλαμ. Καρδάμ. Πυργ.) 'Απρίλ-λιδις Ρόδ. 'Απρίλ'ς βόρ. ίδιωμ. 'Απρίλτες Πόντ. (Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) 'Απρίλι Τσακων. 'Απ-πρίδιδη Καλαβρ. (Μπόβ.) 'Αβρίλι 'Απουλ. 'Επρίλις Καππ. (Άραβαν.) Καπρίλ'ς Προπ. (Πάνορμ.) 'Απρίλα ή, Πόντ. (Κρώμν. "Οφ. Τραπ. Χαλδ.)

'Εκ τοῦ μεταγν. ὄν. 'Απρίλιος, παρ' δὲ καὶ 'Απρίλι-λιος. 'Ο τύπ. 'Απρίλ-λις καὶ μεσν. παρὰ Μαχαιρ. 1, 44 (εκδ. RDawkins) «τὴν α(ὐ)τὴν τρίτην καὶ 'Απρίλλιν, ατές' ἐτελειώθησαν οἱ βουλές». 'Ο τύπ. Καπρίλ'ς ἔχει τὸ κ ἐκ τοῦ περὶ τοῦ 'Απριλίου λεγομένου σκωπτικοῦ ἐπωνύμου κοπρίλης, περὶ οὐδὲ ίδ. κατωτέρω.

1) 'Ο μὴν 'Απρίλιος κοιν. καὶ 'Απουλ. Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Άραβαν.) Πόντ. (Κοτύωρ. Οἰν. "Οφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.) Τσακων. : Φρ. Κατσούφιασσε δ 'Απρίλ'ς (λέγουν διὰ νὰ πειράξουν ἔναν ποῦ σκυθρωπάζει) Θράκη. (Σκοπ.) 'Απρίλ'ς κοπρίλ'ς (διότι τὸν 'Απριλίου τὸ ψῦχος εἶναι ἀκόμη δριμὺ) Προπ. (Κύζ.) || Γνωμ.

"Αν βρέξε' 'Απρίλις δγὸ νερὰ κι ὁ Μάις ἄλλο ἔνα, χαρὰ 'ς ἐκεῖνον τὸν γεωργὸ πόχει πολλὰ σπαρμένα κοιν.

'Ο 'Απρίλις κι ἀν χιονίσῃ, | καλοκαιρὶς θὰ μυρίσῃ πολλαχ.

'Απρίλις γρύλλης, τιναχτοκοφινίδης
(ὅτι κατὰ μῆνα 'Απρίλιον ἔξαντλοῦνται συνήθως αἱ γενόμεναι πρὸ τοῦ χειμῶνος προμήθειαι τοῦ γεωργοῦ) πολλαχ.

'Απρίλιτς κι ἀν κατεπράέσεν, | ἀπρινάρευτος 'κ' ἐξέβεν
(ὅ 'Απρίλιος ὅσον καὶ ἀν κατέστη μαλακός, δὲν ἐπέρασεν ἄνευ χρήσεως θερμάνσεως διὰ πρίνων) Χαλδ. 2) "Ανοιξις Καππ. ('Αραβάν.) 3) "Ονομα βοὸς γεννηθέντος κατὰ μῆνα 'Απρίλιον 'Αμοργ. 'Ηπ. Νίσυρ. κ.ἄ. β) Θηλ., ὄνομα ἀγελάδος γεννηθεῖσης κατὰ μῆνα 'Απρίλιον Πόντ. (Κρώμν. 'Οφ. Τραπ. Χαλδ.) 4) Τὸ φυτὸν ψευδομέλια ἡ 'Αζεδαράχη (melia Azedarach) τῆς τάξεως τῶν ψευδομελιωδῶν (meliaceae). Συνών. πασχαλέα.

'Απριλίτσα ἡ, Πόντ. (Σάντ.)

'Υποχορ. τοῦ ὄν. 'Απρίλιτς διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ίσα.

Μικρὰ ἀγελάς γεννηθεῖσα κατὰ μῆνα 'Απρίλιον.

'Απριλομάις δ, 'Ανδρ. Κεφαλλ. Κρήτ. Μεγίστ. Πελοπν. (Λακων. Μάν.) — ΚΠαλαμ. 'Βωμ. 137 ΦΠανᾶ Τάλυρ. ἀπαντ. 193 — Λεξ. Μπριγκ. 'Απριλομάς Θεσσ. Θράκ. 'Ιων. (Κρήν.) Μεγίστ. Σύμ. Τήν. κ.ἄ. — Λεξ. Βλαστ. 'Απριλομάς Ίκαρ. 'Απριλόμαγο Κέρκη.

'Εκ τῶν ὄν. 'Απρίλιτς καὶ Μάις.

Τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ περιλαμβάνον τοὺς μῆνας 'Απρίλιον καὶ Μάιον ἐνθ' ἀν.: Γνωμ.

Τὸν 'Απριλομάν χηρεύγουν | τῶν καλῶν ἀδρῶν γυναῖκες (συνήθως κατὰ τοὺς μῆνας 'Απρίλιον καὶ Μάιον συμβαίνουν σφοδραὶ τρικυμίαι προκαλοῦσαι ναυάγια, ἔνεκα τῶν ὁποίων χηρεύουν πολλαὶ γυναῖκες) Σύμ. κ.ἄ. Νὰ μὴ ζηλέψῃς τὴν Λαμπρὴν γυναῖκα καὶ τὸν 'Απριλομάν φοράδα (ὅ ἀγοράζων κατὰ τοὺς μῆνας τούτους φοράδα δύναται νὰ ἀπατηθῇ, διότι τρεφομένη αὕτη ἐκ τῆς ἀφθόνου κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην χλόης καὶ κακὴ οὖσα φαίνεται παχεῖα καὶ εὐδωστος, δῆπος καὶ ἡ γυνὴ κατὰ τὸ Πάσχα ἐστολισμένη οὖσα φαίνεται ὥραια) Λακων. || Ποίημ.

Μακάριος κόσμος | ποῦ θὰ μοσκοβολοῦσε ἀπὸ τὴν χλώρην | ... | κι δῆλο ἀπὸ τ' ἄνθη τῶν 'Απριλομάιδων ΚΠαλαμ. ἐνθ' ἀν.

'Αποσπερίη μου χρυσέ, ποῦ μὲ τ' 'Απριλομάν τὴν μυρωμένη συντροφιὰ 'ς τὸν οὐρανὸν προβάλλεις ΦΠανᾶς ἐνθ' ἀν. Συνών. Μαγιά πριλό.

'Απριλοσκαμμένος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων.) Χίος.

'Εκ τοῦ ὄν. 'Απρίλιτς καὶ τοῦ σκαμμένος μετοχ. τοῦ σκάβω.

'Ο ἐσκαμμένος κατὰ μῆνα 'Απρίλιον, συνήθως ἐπὶ ἀμπέλων ἐνθ' ἀν.: Παροιμ.

'Ἄλλοι 'ς τὰ μαρτοκλάδεντα καὶ τ' ἀπριλοσκαμμένα (ἐπὶ τῶν παρακαίρως πραττομένων, διότι τὸ κλάδευμα τῶν ἀμπέλων πρέπει νὰ γίνεται κατὰ Φεβρουάριον, τὸ δὲ σκάψιμον κατὰ Μάρτιον) Χίος.

'Απρινάρευτος ἐπίθ. Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *πριναρευτὸς < *πριναρεύω < πρινάρει.

'Ο μὴ παρελθὼν ἄνευ θερμάνσεως διὰ πρίνων, ἐπὶ χρόνου: Παροιμ.

'Απρίλιτς κι ἀν κατεπράέσεν, | ἀπρινάρευτος 'κ' ἐξέβεν (ὅ 'Απρίλιος, ὅσον καὶ ἀν κατέστη μαλακός, δὲν ἐπέρασεν ἄνευ θερμάνσεως διὰ πρίνων, διότι κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ἐπικρατεῖ ἐνίστε δριμὺ ψῦχος).

ἀπριόνιστος ἐπίθ. κοιν. ἀπριόνιστος βόρ. Ιδιώμ. ἀπιρόνιστος Πελοπν. (Λακων.) ἀπιρόνιστος Μακεδ. ἀπιρόνιστος Πόντ. (Κερασ.) ἀπρένιστος Πόντ. (Τραπ. Χαλδ. κ.ἄ.)

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. πριναρευτός.

'Ο μὴ πριναρευτέος, ὁ μὴ σχισθεὶς ἢ κοπεὶς διὰ πρίνων ἐνθ' ἀν.: Ξύλο ἀπριόνιστο. Πέτρα ἀπριόνιστη κοιν. Σανίδ' ἀπρένιστον Χαλδ.

ἀπροβίβαστος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀπροβίβαστος ἐνιαχ. Τὸ μεσον. ἐπίθ. ἀπροβίβαστος.

1) 'Ο μὴ προαχθεὶς, ὁ μὴ προβίβασθεὶς εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν, ἐπὶ μαθητῶν, ὑπαλλήλων κττ.: 'Εμεινε δυὸς χρόνια ἀπροβίβαστος. 2) Συνεχδ. ὁ μὴ παρέχων τὰ προσόντα διὰ τὴν εἰς τὴν ἀνωτέραν τάξιν σχολείου προσαγωγήν: Τὸ τέσσερα εἶναι ἀπροβίβαστος βαθμός. 'Εχει ἀπροβίβαστος βαθμούς.

ἀπροβόδητος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπροβόδητος Θράκ. ('Αδριανούπ. ΑΙν.) ἀπροβόδητος Λεξ. Δημητρ. ἀπροβόδητος Ηπ. (Ζαγόρ.)

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *προβοδητὸς < προβοδῶ, παρ' ὁ καὶ προβοδητός.

'Ο μὴ προπεμφθεὶς κατὰ τὴν ἀναχώρησιν ἐνθ' ἀν.: 'Εφ' κι ἀπροβόδητος (ἔφ' κι = ἔφυγε) Ζαγόρ. Συνών. ἀκατευόδωτος 1.

ἀπροβύζαστος ἐπίθ. Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *προβυζαστὸς < προβυζάνω.

'Ο μὴ θηλάσας, ἐπὶ αἰγῶν καὶ προβάτων. Συνών. ἀπροστήλαστος.

ἀπροετοίμαστα ἐπίρρη. λόγ. σύνηθ.

'Εκ τοῦ ἐπίθ. ἀπροετοίμαστος.

'Ανευ προπαρακευῆς, χωρὶς προετοίμασίαν: 'Απροετοίμαστα πετυχαίροντα καλύτερα οἱ ἐκδρομές.

ἀπροετοίμαστος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀπροετοίμαστος Πελοπν. ('Αρκαδ.) ἀπροετοίμαστος ΙΔραγούμ. Ελληνισμ. καὶ Ελλην. 113.

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *προετοίμαστὸς < προετοίμαστός.

'Ο μὴ προπαρεσκευασμένος, ὁ μὴ προητοίμασμένος, ἀνέτοιμος λόγ. σύνηθ.: 'Ηταν ἀπροετοίμαστος καὶ δὲν κατάφευε νὰ μᾶς τὰ πῆ καλά. Εἶμαι ἀπροετοίμαστος καὶ δὲ μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω λόγ. σύνηθ. Εἶμαστε ἀπροετοίμαστοι ἀκόμα Αρκαδ. Οἱ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς εἴμαστε ἀπροετοίμαστοι, γιατὶ δὲ γνωρίζομε ἄλλο ἀπὸ τὴν Ελλάδα ἡ καὶ μονάχα τὴν Αθήνα ΙΔραγούμ. ἐνθ' ἀν.

ἀπροξύμωτος ἐπίθ. Πελοπν. (Λακων.) ἀπροξύμωτος Στερελλ. (Ναύπακτ.) Ούδ. ἀπροξύμωτο Χίος (Λεπτόπ.)

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπίθ. *προξυμωτὸς < προξυμώνω.

1) 'Επιφώνημα ἐκφωνούμενον ἐν τῇ παιδιᾷ προξύμωτος κατὰ τὴν δευτέραν ἐξόρμησιν τοῦ παίκτου ἀναγκασθέντος ὑπὸ τὰ κτυπήματα τῶν συμπατκῶν του νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὴν μάνναν, διότι κατὰ τὴν πρώτην ἐξόρμησίν του ἐλησμόνησε νὰ ἐκφωνήσῃ «προξύμωτος» Χίος (Λεπτόπ.) 2) 'Επιφώνημα ἐκφωνούμενον ἐν τῇ παιδιᾳ προξύμωτος τοῦ δρούσιον δὲ καταδίώκων κουτσοπόδι τοὺς συμπατκάτας του σπεύδει ὑπὸ τὰ κτυπήματα τῶν συμπατκῶν εἰς τὴν μάνναν Πελοπν. (Λακων.) 3) 'Επιφώνημα ἀκούμενον εἰς ἀνάλογον πρόστιμον τὰς προηγουμένας περιστασίν ἐν τῇ παιδιᾳ προξύμωτος Στερελλ. (Ναύπακτ.)

